

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 21. februar 2022
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Emma Saugmandsgaard
Øe
Sagsnr.: 2022-0030-7153
Dok.: 2305336

Besvarelse af spørgsmål nr. 507 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 507 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 26. januar 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Nick Hækkerup

/

Louise Black Mogensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 507 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, om det indtil den nævnte ændring i interne retningslinjer og underretninger var sådan, at gerningsmanden fik tilsendt psykologevalueringer på deres ofre, og vil ministeren samtidig oplyse, om ofrene har været klar over dette, da de talte med psykologen? Der henvises til artiklen ”Alvorlig kritik af styrelse for at udlevere offers psykolognotater til gerningsmand”, fra Jyllands-Posten, den 26. januar 2022.”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Civilstyrelsen, der har oplyst følgende:

”[...]”

Når en skadelidte indsender en ansøgning til Erstatningsnævnet, sendes der i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen en underretning om Erstatningsnævnets og Civilstyrelsens behandling af personoplysninger.

Civilstyrelsen overtog behandlingen af regressager fra politiet den 1. januar 2021. Forud for denne dato blev skadelidte af Erstatningsnævnet orienteret om, at politiet vil modtage personoplysninger om skadelidte i forbindelse med udbetaling af tilkendt erstatning og/eller godtgørelse, til orientering om afslag eller til brug for regressag mod skadevolder på baggrund af statens indtræden i skadelidtes krav mod skadevolder efter offererstatningslovens § 17, stk. 1.

Efter Civilstyrelsens overtagelse af regressagsområdet modtog skadelidte i forbindelse med sin ansøgning om erstatning underretning om, at de indsendte oplysninger til erstatningssagen kunne blive videregivet til skadevolderen i forbindelse med statens eventuelle opkrævning af udbetalt erstatning og godtgørelse hos denne, da skadevolder så har krav på at få oplyst de faktiske oplysninger, der ligger til grund for Erstatningsnævnets afgørelse om at give erstatning og godtgørelse.

Som følge af den konkrete sag er underretningen til skadelidte i forbindelse med ansøgningen præciseret yderligere, således at det nu også fremgår, at de oplysninger, der videregives, afhænger af hvilken type erstatningskrav, der er tale om. Det fremgår endvidere, at Civilstyrelsen altid vil begrænse udleveringen af oplysningerne mest muligt, og det vil derfor typisk være uddrag af dokumenter, som styrelsen kan være nødt til at udlevere til

skadevolderen. Endeligt fremgår det også, at hvis der er særlige forhold, som skadelidte ønsker at gøre Civilstyrelsen opmærksom på – f.eks. at skadelidte har et polititilhold mod skadevolder – kan skadelidte skrive til Civilstyrelsen herom.

Civilstyrelsen kan om baggrunden for, at det både før ændringen af Civilstyrelsens interne retningslinjer for behandling af regres-sager og også nu kan være nødvendigt at sende oplysninger fra skadelidtes psykologrelaterede dokumenter til skadevolderen, oplyse, at det følger af den ordning, som offererstatningsloven er udtryk for.

Hvis Erstatningsnævnet tilkender erstatning og godtgørelse til skadelidte efter offererstatningsloven, udbetales erstatningen og godtgørelsen af staten. Det følger herefter af offererstatningslovens § 17, at staten indtræder i skadelidtes krav mod skadevolderen (regres).

Ved regressagsbehandlingen skal Civilstyrelsen foretage en selvstændig juridisk vurdering af, om de erstatningsretlige betingelser for at gøre krav gældende mod skadevolderen er opfyldt, og dette skal kunne dokumenteres over for skadevolder. Civilstyrelsen skal således ved behandlingen af regressagen bl.a. kunne godtgøre over for skadevolderen, hvorfor styrelsen gør kravet gældende mod denne (det erstatningsretlige ansvarsgrundlag), og at der er årsagssammenhæng mellem skadevolderens handlinger (den strafbare handling) og den erstatning, der er udbetalt til skadelidte, herunder størrelsen af den udbetalte erstatning eller godtgørelse.

Hvis skadevolderen ikke anerkender kravet, og styrelsen fastholder sit krav mod denne, skal Civilstyrelsen kunne løfte bevisbyrden for skadevolderens erstatningsansvar ved en civil retssag.

For at Civilstyrelsen kan godtgøre statens krav mod skadevolderen, kan det være nødvendigt at videregive oplysninger fra erstatningssagen om skadelidtes personlige forhold, herunder f.eks. oplysninger og vurderinger som hidrører fra psykologrelaterede dokumenter.

Civilstyrelsen må kun videregive de personoplysninger om skadelidte, som er nødvendige for, at styrelsen kan godtgøre kravet. Styrelsen har derfor en toleddet proces for behandling af regreskrav, hvor styrelsen i første henvendelse til skadevolder præsenterer statens krav og dokumentationen i et referatformat, dvs. uden at udlevere konkrete oplysninger. I størstedelen af sagerne anmoder skadevolderen ikke om yderligere dokumentation for kravet.

I de sager, hvor skadevolder anmoder om yderligere dokumentation for kravet, foretager styrelsen en konkret og indgående vurdering af, hvilke oplysninger, herunder oplysninger om skadelidtes personlige forhold, der er nødvendige for at dokumentere kravet. Det er herefter alene de nødvendige oplysninger, som udleveres til skadevolderen.”

2. Justitsministeriet bemærker i forlængelse heraf, at de oplysninger, herunder helbredsoplysninger, der behandles ved en offererstatningssag som udgangspunkt er indsendt af offeret eller dennes repræsentant, eller indsendt af politiet, såfremt der har været en forudgående straffesag. Erstatningsnævnet kan desuden opfordre offeret til at bidrage til sagens oplysning, herunder ved at lade sig undersøge af en læge, samt afkræve nødvendige oplysninger fra andre, der har kendskab til forholdene, jf. offererstatningslovens § 14.

3. Ofre står i en særligt sårbar situation, og det er derfor helt centralt for mig, at hensynet til ofrene går forrest i mødet med myndighederne. Det har desværre ikke været tilfældet i denne sag. Det er blandt andet af hensyn til ofrene, at vi i Danmark har en offererstatningsordning, hvor staten udbetaler erstatningen til offeret og derefter sørger for at indkræve pengene hos gerningsmanden. På den måde sikrer vi, at offeret kan få udbetalt den erstatning, vedkommende er berettiget til, samt at offeret ikke selv skal føre en sag mod gerningsmanden. Hvis muligheden for at udlevere helbredsoplysninger afskæres, kan det have den konsekvens, at kravet ikke længere kan dokumenteres overfor gerningsmanden med det resultat, at staten ikke kan indkræve beløbet hos gerningsmanden.

Ved behandlingen af regressager skal der udelukkende videregives de oplysninger, der er nødvendige for, at gerningsmanden kan tage stilling til det krav, der rejses mod vedkommende. Civilstyrelsen har i den konkrete sag videregivet visse oplysninger, der ikke var nødvendige, f.eks. oplysninger om offerets nye skole og familie. Det har Datatilsynet udtalt alvorlig kritik af. Datatilsynet udtaler derimod ikke kritik af, at Civilstyrelsen i øvrigt har videregivet oplysninger, herunder helbredsoplysninger, som var nødvendige at videregive i den konkrete sag, for at kravet kunne dokumenteres overfor gerningsmanden. Det er selvfølgelig meget beklageligt, at Civilstyrelsen ikke har administreret korrekt i denne sag, særligt set i lyset af sagens alvor. Jeg har en forventning om, at Civilstyrelsen tager dette til efterretning for at sikre, at det ikke sker fremover.

Jeg hæfter mig i den forbindelse ved, at den konkrete sag gav anledning til, at Civilstyrelsen i juni 2021 gennemgik sine retningslinjer og procedurer for udlevering af oplysninger til gerningsmanden for at sikre, at der udelukkende videregives nødvendige oplysninger, samt for at sikre, at offeret bliver ordentligt informeret om, at der kan blive udleveret oplysninger til gerningsmanden. Civilstyrelsen oplyste desuden, at man fremover ville oplyse offeret om muligheden for at indsende oplysninger til styrelsen, herunder oplysninger om et evt. tilhold, samt at styrelsen selv vil rette henvendelse til politiet med henblik på at få oplysning om eventuelle polititilhold, hvis sagens omstændigheder giver anledning til det. Det er min forventning, at disse tiltag bl.a. vil bidrage til at sikre, at der fremover alene udleveres de oplysninger, der er nødvendige for, at staten kan inddrage kravet hos gerningsmanden.